



Links: Henrik Kröner - *Zonder titel (a hairy handshake)*
Rechts: Huisjes die erom roepen betreden te worden.

Raak me (niet) aan

Het werk van kunstenaar Henrik Kröner, dat eigenlijk voortkomt uit verveling, zou je het liefst even aanraken. Stof tot nadenken op de expositie *A square dance* in Afslag BLV in Heerenveen.

Tekst Gitte Brugman

‘Kijken doe je met je ogen, niet met je handen!’ Je hoort het je moeder nog zeggen, als je vroeger in een museum wandelde en te dicht bij de kunstwerken kwam. Aanraken mocht niet, maar was soms o zo verleidelijk. Henrik Kröner (Nordhorn, 1979) speelt met dit gegeven.

De kunstenaar, die in Groningen woont en werkt, maakt potloodtekeningen en schilderijen op ruitjesstof. Het is stof waarvan je degelijke overhemden kunt maken, en die daarvoor misschien ook wel bedoeld is. Kröner komt uit een textielfamilie. Zijn grootmoeder studeerde in de jaren 30 textiele vormgeving in Hamburg, en zijn vader is textielingenieur. Die werkt bij de fabriek waar de ruitjesstof vandaan komt.

REKENSCHRIFT

Het patroon is vrijwel gelijk aan dat van eenvoudige rekenschriften, waarin de jonge Henrik vroeger uit verveling vakjes kleurde. Eigenlijk vormen zijn grote werken in ijle kleuren een voortzetting van dit tijdverdrijf. Hij koestert die verveling. „Het is een bron van inspiratie, waaruit dingen ontstaan”, vindt hij.

In de expositie *A square dance* in Afslag BLV in Heerenveen hangt daarvan voldoende bewijs, te beginnen bij verschillende grote en enkele kleinere werken met zulke gekleurde vakjes. Er dansen ronde vormen over de oppervlakken. Soms – zoals bij *Like a granite statue II* – kun je nog de dunne lijntjes zien waarmee hij hun omtrek heeft neergezet voor hij vakjes ging vullen. Hij doet dat met schijnbare willekeur, maar heeft dus wel

degelijk een vooropgezet plan.

Hoewel het ruitjesdessin strak is, vervormt dat enigszins door het opspannen van de stof op het raamwerk van het schilderij. Hoe langer je ernaar kijkt, hoe meer de vormen door die vertekening lijken te dansen.

In deze expositie toont Kröner ook werk uit andere series, waarvoor hij de stof bedekte met een laagje bijenwas, ofwel encaustiek. Voor de ene reeks heeft hij min of meer lukraak zitten ‘doedelen’, zo’n ander typisch tijdverdrijf bij verveling. Losse kriebeltjes en krulletjes, stoeltjes en bloemetjes in olieverblijven dwarrelen over zijn doeken, voornamelijk in groene tinten. Soms wijst een titel je op een herkenbare vorm zoals bij *The smile*, waarop je een lachend mondje ontwaart.

KLEURRIJKE VORMEN

In de galerie staan twee huisjes, waarin kleinere werken hangen. Het eerste huisje is bekleed met geel geverfde kartonnen ‘pannen’ waarin twee openingen zijn uitgespaard voor schilderijtjes. Het tweede huisje bestaat alleen uit een frame, dus kun je ook de achterkant van de doeken zien. Nu wordt duidelijk dat hij deze zijde beschildert in kleurrijke vormen, die aan de voorkant door de stof en



Henrik Kröner - zonder titel

was schijnen. De olieverblijven ligt op de waslaag, en Kröner gebruikt vormpjes van beschilderd papier, dat ook nog eens een extra laagje vormt.

Een derde reeks bestaat uit schilderijen die Kröner in banen heeft opgebouwd. Daarvoor gebruikt hij drie basiskleuren: geel, oranje en blauw. Dezelfde tinten die Hendrik Werkman voor zijn druksels hanteerde. Waar de diagonale streken elkaar overlappen ontstaan mengkleuren: bruin, groen en paars. Hier en daar krast hij lijntjes in de waslaag, waardoor de ruitjesstof weer te voorschijn komt.

Die lijntjes lijken soms langgerekte vingerafdrukken, of knotsen met houtnerven, zoals in *Zonder titel (hairy handshake)*. Een enkele keer brengt Kröner ook op deze doeken figuurtjes aan, bijvoorbeeld bij *Untitled (the handshake)*. Het zijn net van die raamstickers voor kinderen, die je vroeger op de autoruit kon plakken.

VERLEIDELIJK

In alles is Kröners werk bedrieglijk speels, bijna kinderlijk. Maar hij heeft zich laten inspireren door de serieuze verhalen van *Pygmalion* en *Noli me tangere*. In de Griekse mythe heeft Pygmalion zoveel bedrog van vrouwen gezien dat hij nooit wil trouwen. Hij maakt zijn ideaalbeeld van de vrouw in marmer en wordt daar verliefd op. Aphrodite laat op enig moment zijn wens uitkomen en brengt zijn beeld tot leven. *Noli me tangere* betekent ‘Houd me niet vast’ of ‘Klamp je niet aan me vast’. Volgens Johannes zou Jezus dit gezegd hebben tegen Maria Magdalena toen zij hem herkende na zijn wederopstanding.

Het is intrigerend na te denken over de vertaling die Kröner hiervan maakt naar zijn werk. Aan de ene kant daagt hij de kijker uit zijn doeken te voelen, de stof is immers bedoeld de huid te raken en beschermen. Bovendien verleidt hij de bezoeker om de vormpjes af te tasten en de vingertoppen te laten glijden over de ribbeltjes in de was. Zelfs de huisjes roepen erom betreden te worden, al zijn ze te klein voor volwassenen.

Aan de andere kant heb je als bezoeker respect voor wat de kunstenaar heeft gepresteerd. Je buigt je tot dicht bij het oppervlak om te proberen dat te doorgronden, maar in je achterhoofd hoor je opnieuw: ‘Kijken doe je met je ogen...!’



Henrik Kröner - *Like a granite statue* en *Hyperion* (onder)



Afslag BLV: *A square dance*
Minckelersstraat 11
Heerenveen
di t/m vr 11–17 u, za en zo
13–17 u, t/m 22 mei
www.henrikroner.com
www.museumbelvedere.nl/nl/afslag.blv/